

Týždeň od 4. do 10. novembra

ADAM A JEŽIŠ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Rimanom 5

ZÁKLADNÝ TEXT

Ospravedlnení sme teda z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho sme vierou získali aj prístup k milosti, v ktorej stojíme, a chválime sa nádejou na Božiu slávu. (Rim 5,1.2)

V predchádzajúcich kapitolách Pavol jasne vyjadril, že Boh nás môže zachrániť len na základe viery v Ježiša Krista. Jeho spravodlivosť je totiž to jediné, čo nás môže ospravedlniť pred Bohom. Vychádzajúc z tejto pravdy Pavol rozvíja túto tému podrobnejšie. Ukazuje, prečo musí byť spasenie z viery a nie zo skutkov. Ako príklad uvádza „spravodlivého“ Abraháma. V ďalšej časti Pavol rozvíja túto tému a ponúka pohľad zo širšej perspektívy a vysvetľuje príčiny hriechu, utrpenia a smrti. Zdôrazňuje Kristovu obeť ako riešenie problému hriechu a vysvetľuje podstatu toho, čo pre nás Ježiš vlastne podstúpil.

V dôsledku pádu jedného človeka – Adama – sa celé ľudstvo dostalo do stavu odsúdenia, odcudzenia a smrti. Vďaka víťazstvu jedného muža – Ježiša – získal svet nové postavenie pred Bohom a úžasnú ponuku odpustenia hriechov.

Pavol dáva do protikladu Adama a Ježiša. Ukazuje, že Kristus prišiel, aby odčinil Adamovo previnenie. Pavol zdôrazňuje, že Kristus ponúkol záchranu všetkým hriešnikom, ktorí mu uveria. Základom toho všetkého je Kristova zástupná smrť na kríži. Práve Ježišova krv dáva možnosť záchranu každého človeka – Žida aj pohana. Ospravedlnenie je pre všetkých, čo prijmú Ježiša.

Stojí za to dôkladne si túto tému preštudovať, pretože práve obeť je podstatou kresťanskej nádeje.

OSPRAVEDLNENIE Z VIERY

¹Ked' sme teda ospravedlnení z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. ²Skrze neho sme vierou získali aj prístup k milosti, v ktorej zostávame, a chválime sa nádejou na Božiu slávu. ³No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, ⁴vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. ⁵A nádej neklame, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. (Rim 5,1–5)

Prečítaj si text Rim 5,1–5. Pokús sa vlastnými slovami vyjadriť Pavlovo posolstvo. Ktorá myšlienka je pre teba najaktuálnejšie práve dnes?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

O ospravedlnení sa tu v gréčtine hovorí ako o dokončenom diele. Boli sme vyhlásení za spravodlivých – nie vďaka našim skutkom, ale preto, že sme prijali Pána Ježiša. Bol nám pripočítaný Ježišov dokonalý život na tejto zemi.

Zároveň boli naňho vložené všetky naše hriechy. On za ne dostal náležitú odplatu, aby sme ju nemuseli niesť my. Viete o lepšej správe pre hriešnikov? Druhý a tretí verš hovorí o tom, že aj napriek utrpeniu si ako ospravedlnení hriešnici môžeme zachovať istotu v Kristovi. Stále sa máme čím „chváliť“. V tejto istote je aj utrpenie pre Krista určitou prednosťou a cťou. (Pozri aj 1Pet 4,13.) Všimnime si zaujímavé poradie, o ktorom čítame vo veršoch 3–5:

1. *Wytrvalosť*. Hovorí sa tu o neochvejnej vytrvalosti, ktorá sa aj v ťažkostiach a utrpení drží viery a nestráca zo zreteľa nádej v Kristovi.
2. *Skúsenosť* (zrelosť). Grécke slovo „dokimé“ odkazuje na charakter, ktorý si človek môže vybudovať vtedy, keď obstojí v ťažkých skúškach.
3. *Nádej*. Vytrvalosť a osvedčenosť vedú prirodzene k nádeji, ktorá je založená na zaslúbení o spasení v Ježišovi. Naša nádej vychádza z toho, že sa vierou držíme Ježiša.

- Na čom ti v tvojom živote záleží najviac, čo by si chcel najviac? Je uskutočnenie tejto túžby reálne? V čom spočíva jej hodnota? Stojí za to skutočne sa jej držať? Ako môže byť táto nádej naplnená v Ježišovi?

APLIKÁCIA

KEĎ SME EŠTE BOLI HRIEŠNICI

⁶Ved' Kristus v určenom čase, keď sme boli ešte slabí, zomrel za bezbožných. ⁷Sotva kto zomrie za spravodlivého, i keď za dobrého sa azda niekto odhodlá zomrieť. ⁸No Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. ⁹Tým skôr teraz, keď sme boli ospravedlnení jeho krvou, budeme skrze neho zachránení pred hnevom. ¹⁰Ak sme smrťou jeho Syna boli zmierení s Bohom, keď sme boli ešte nepriatelia, tým skôr budeme zachránení jeho životom po tom, čo sme boli zmierení. ¹¹A nielen to, ale aj Bohom sa chválime skrze nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého sme teraz dostali zmierenie. (Rim 5,6–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 5,6–8. Čo sa na základe týchto veršov môžeš dozvedieť o charaktere (povahe) Boha? Aká nádej pre nás vyplýva z týchto textov?

Keď Adam s Evou prestúpili jasné Božie požiadavky, Boh urobil prvý krok k vzájomnému zmiereniu. Biblia nám predstavuje úžasný obraz Boha. Hneď od začiatku to bol Boh, kto prišiel s iniciatívou záchrany. Od situácie v Edene sa na Božom prístupe k človeku nezmenilo nič. Stále znova vyzýva ľudí, aby na jeho iniciatívu odpovedali. „Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy...“ (Gal 4,4)

Prečítaj si text Rim 5,9. Ako rozumieš myšlienke, že prostredníctvom Ježiša budeme zachránení pred Božím hnevom? Čo to znamená? Ako by si to vysvetlil vlastnými slovami?

Kedysi dávno bola krv na verajach (zárubňach) dverí u Izraelitov v Egypte znamením, ktoré zaručovalo ochranu prvorodených pred Božím súdom. Dnes je krv Ježiša Krista zárukou toho, že ospravedlnení hriešnici obstoja v deň „Božieho hnevu“, ktorý vyvrcholí definitívnym zničením a odstránením hriechu v závere ľudských dejín.

Niektorým ľuďom robí problém predstava Boha, ktorý sa hnevá. Lenže práve tento hnev je dôkazom Božej lásky. Ako by sa milujúci Boh nemal hnevať, keď vidí, ako hriech ničí život jeho milovaných detí? Ako by mohol byť taký ľahostajný? Mnohí komentátori v súvislosti s veršom Rim 5,10 ukazujú, že tu ide o Kristov dokonalý pozemský život, ktorý je pripočítaný každému kajúcemu hriešnikovi. To je samozrejme pravda. Pavol tu však okrem toho zdôrazňuje, že spasenie máme v ukrižovanom Kristovi práve preto, že vstal a žije! (Pozri Heb 7,25.) Sme zachránení, pretože Kristus žije. Ak by zostal v hrobe, naša nádej by zahynula spolu s ním. V Rim 5,11 Pavol hovorí o radosti, ktorú môžeme mať vďaka tomu, čo pre nás vykonal Ježiš.

APLIKÁCIA

- Boh bol ochotný urobiť prvý krok aj pre tvoju záchranu – a to napriek tomu, že si si to vôbec nezaslúžil. Ako na teba pôsobí toto vedomie? Ako by si mohol urobiť prvý krok k zmiereniu s niekým, kto ti ublížil? V čom je tvoj pokus o zmierenie s druhými podobný tomu, čo pre teba urobil Boh?

SMRŤ PROSTREDNÍCTVOM HRIECHU

Skrze jedného človeka vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť, a takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili. (Rim 5,12)

Smrť je najväčší nepriateľ človeka. Boh stvoril ľudské bytosti, aby s ním žili naveky. Ľudia nechcú zomierať. Výnimkou sú tí, čo z dôvodu nesmierneho utrpenia túžia po smrti. Smrť je niečo cudzie našej prirodzenosti. Pôvodne sme totiž boli stvorení tak, aby sme žili a smrť nikdy nepoznali.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Rim 5,12. Zhrň hlavnú myšlienku verša vlastnými slovami. Čo táto myšlienka vysvetľuje? Aký to má vplyv na tvoj život?

V súvislosti s veršom Rim 5,12 sa v dejinách objavilo množstvo rôznych výkladov. Najčastejšie sa diskusie zaoberajú otázkou: „Akým spôsobom ovplyvnil Adamov hriech jeho potomkov? Nesú s Adamom jeho vinu, alebo sa prevínili vlastným hriechom?“ Ľudia často hľadajú odpoveď v tomto verši. Všetko nasvedčuje tomu, že Pavol nerieši tento problém. Pravdepodobne myslí na niečo iné. Opäť zdôrazňuje to, čo už predtým povedal – „všetci zhrešili“ (Rim 3,31). Musíme si tento smutný fakt uvedomiť, a zároveň vnímať potrebu pomoci. Pavol sa snaží čitateľom ukázať, aký strašný a odporný je hriech a aké dôsledky so sebou priniesol na celý svet. Potom upozorňuje na dobrú správu – Boh nám v Ježišovi Kristovi ponúka riešenie tejto zúfalej situácie.

Pavol v Rim 5,12 hovorí len o probléme – o Adamovom hriechu, ktorý spôsobil príchod smrti na túto zem. Existuje však riešenie – život v Kristovi. Jednou z úžasných súčastí evanjelia je to, že smrť bola porazená. Ježiš prešiel bránou hrobu a roztrhol putá smrti. Hovorí: „Bol som mŕtvy a hľa, som živý na veky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ (Zj 1,18) Vďaka tomu nás už nepriateľ nemôže držať v moci smrti.

- **Kedy si sa naposledy stretol s realitou smrti? Ako si tieto chvíle prežíval? Aký význam má v takýchto chvíľach pre teba nádej? Komu môžeš v týchto dňoch ponúknuť podobnú nádej?**

APLIKÁCIA

OD ADAMA K MOJŽIŠOVI

¹³Hriech bol totiž vo svete už aj pred zákonom, ale ak niet zákona, hriech sa neráta. ¹⁴Ale smrť vládla od Adama po Mojžiša aj nad tými, ktorí zhrešili iným spôsobom ako Adam. Adam je predobrazom toho, ktorý mal prísť. (Rim 5,13.14) ²⁰Navyše k tomu pristúpil zákon, aby sa rozmohlo previnenie. Kde sa však rozmohol hriech, tam sa ešte väčšmi rozmohla milosť, ²¹aby tak, ako hriech začal vládnuť a viedol k smrti, ospravedlnením vládla milosť a viedla k večnému životu skrze Ježiša Krista, nášho Pána. (Rim 5,20.21)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 5,13.14. Čo v týchto veršoch hovorí Pavol o zákone? Ako rozumieš týmto slovám?

Čo mal Pavol na mysli, keď napísal tieto slová? Zdá sa, že slovné spojenie „pred zákonom“ je paralelou spojenia „od Adama po Mojžiša“. Pavol hovorí o období od stvorenia po oficiálne vydanie zákona a celého systému nariadení na Sinaji. Pavlov pojem „po Mojžiša“ by tak mal znamenať dobu pred tým, ako boli Božie požiadavky nariadené v detailnej podobe jednotlivých zákonov a ustanovení daných židovskému národu. Hriech totiž existoval aj predtým. Či azda pred Božím zjavením na Sinaji nebolo hriechom klamať, zabíjať, cudzoložiť alebo slúžiť iným bohom?

Ľudia mali od začiatku dejín k dispozícii dostatočné Božie zjavenie na to, aby mohli niesť zodpovednosť za svoje konanie a správanie. Boh nikdy nikoho netrestá nespravodlivo. Pavol pripomína, že aj vtedy ľudia zomierali. Aj keď nemali k dispozícii Desatoro v takej forme, ako ho poznáme my dnes, predsa hrešili. Veď „jeho neviditeľná skutočnosť, jeho večná moc a božskosť sa od stvorenia sveta uvažovaním poznáva zo stvorených vecí. A tak nemajú ospravedlnenia“ (Rim 1,20).

Prečítaj si text Rim 5,20.21. Aký bol podľa Pavla dôvod vydania zákona na Sinaji? Aké dôsledky malo vydanie zákona? Čo hovorí vydanie zákona o Bohu?

Nariadenia z hory Sinaj obsahovali aj morálny zákon, a to napriek tomu, že platil už predtým. Podľa Biblie to však bolo prvýkrát, čo bol jasne zapísaný a predstavený.

Keď Izraeliti začali porovnávať svoj život s požiadavkami zákona, zistili, že ich nedokážu plniť. Preto Pavol hovorí o priestupku alebo previnení, ktoré sa rozmohlo. Pochopili rozsah svojho previnenia. Zároveň si však mali uvedomiť, ako veľmi potrebujú Spasiteľa, ktorý ich zachráni. Z toho vyplýva, že poslanstvo Staréj zmluvy nie je legalistické, ale vedie k milosti.

APLIKÁCIA

- Akým spôsobom odhaľujú zákony platné v našej krajine ľudský pohľad na dobro a zlo? Aký je pohľad večného Božieho zákona na dobro a zlo? V čom je rozdiel a v čom sú si oba koncepty podobné? Čo sa z toho môžeš naučiť o Božom a o ľudskom pohľade na spravodlivosť?

JEŽIŠ, DRUHÝ ADAM

¹⁵S darom milosti to však nie je tak ako s previnením. Lebo ak pre previnenie jedného mnohí zomreli, oveľa viac sa v mnohých rozhojnila Božia milosť a dar z milosti jedného človeka, Ježiša Krista. ¹⁶A s týmto darom to nie je tak ako s tým, čo prišlo skrze jedného, ktorý zhešil: Súd viedol od jedného pádu k odsúdeniu, ale dar milosti vedie od mnohých priestupkov k ospravedlneniu. ¹⁷Kým pre priestupok jedného zavládla smrť skrze tohto jedného, omnoho skôr tí, čo dostávajú hojnosť milosti a daru spravodlivosti, budú kralovať v živote skrze jedného, Ježiša Krista. ¹⁸A tak ako previnenie jedného prinieslo odsúdenie všetkým ľuďom, tak aj spravodlivý skutok jedného priniesol ospravedlnenie všetkých ľudí, teda život. ¹⁹ Lebo ako neposlušnosťou jedného človeka sa mnohí stali hriešnikmi, tak aj poslušnosťou jedného sa mnohí stanú spravodlivými. (Rim 5,15–19)

Ako ľudia sme po Adamovi zdedili rozsudok smrti. Na scéne sa však objavil Ježiš, ktorý kvôli nám a pre nás zvíťazil tam, kde Adam neuspel. Vykúpil tak Adamov hanebný pád, postavil sa na naše miesto a znovu nám umožnil prísť k Bohu.

„Druhý Adam mal slobodnú vôľu. Za svoje konanie niesol plnú zodpovednosť. Vzhľadom na to, že bol ustavične obklopený ľstivými a zvodnými vplyvmi, udržať si bezhriešnosť bolo preňho oveľa ťažšie ako pre prvého Adama. Aj medzi hriešnikmi však dokázal odolať každému pokušeniu a udržať si svoju nevinu. Zostal úplne bezhriešny.“ (6BC 1074)

Prečítaj si text Rim 5,15–19. Sústreď sa na kontrast medzi konaním Adama a Krista. V čom spočíva hlavný rozdiel? Čo sa z toho dozvedáš o nás ľuďoch a čo o Kristovi?

Všimni si protichodné myšlienky v týchto veršoch: smrť a život, neposlušnosť a poslušnosť, odsúdenie a ospravedlnenie, hriech a spravodlivosť. Ježiš prišiel, aby napravil to, čo Adam pokazil.

Všimnite si, akým spôsobom v týchto veršoch Pavol zdôrazňuje úžasnú myšlienku daru. Znovu pripomína, že spasenie si nezaslúžime – je to Boží dar. Od nás čaká, že na túto ponuku zareagujeme a vierou tento vzácny dar prijímeme.

- **Aký najvzácnejší dar si v živote dostal? Prečo bol pre teba taký vzácny? Prečo vnímame inak to, čo si kúpime a inak to, čo dostaneme? Ako sa ti v živote darí vnímať skutočnú hodnotu daru milosti, ktorý ti Ježiš ponúkol?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Mnohí ľudia nie sú schopní správne posúdiť stav svojho srdca. Neuvedomujú si prirodzenú skazenosť ľudského srdca. Zahalujú sa preto do vlastnej spravodlivosti a sú spokojní s tým, že sa im podarilo dosiahnuť úroveň charakteru, ktorú si ako ľudia stanovili.“ (1SM 320)

„Je nevyhnutné, aby zaznievalo jasné posolstvo o tom, že Kristus je našou jedinou nádejou a spásou. Posolstvo o ospravedlnení z viery... je pre mnohých ako voda pre vysmädnutého pútnika. Myšlienka, že Kristova spravodlivosť nám nie je pripočítaná na základe akýchkoľvek našich zásluh, ale ako Boží dar, je niečo nesmierne úžasné.“ (1SM 360)

„Kto je ten, *ktorý mal prísť* (Rim 5,14)? V čom je Adam symbolom (či predobrazom) Krista? Tak, ako sa Adam stal príčinou smrti pre svojich potomkov, hoci oni nejedli zo zakázaného ovocia, tak sa Kristus stal Darcom spravodlivosti tým, ktorí sú z neho, hoci oni žiadnu spravodlivosť nezískali. Kristus totiž prostredníctvom kríža zabezpečil spravodlivosť pre všetkých ľudí. Stopou (obrazom) Adamovho prestúpenia v nás je skutočnosť, že zomierame presne tak, ako keby sme zhréšili rovnakým hriechom ako Adam. Stopou (obrazom) Krista v nás je skutočnosť, že žijeme, ako keby sme naplnili všetku spravodlivosť rovnako ako Kristus.“ (LUTHER, Martin, *Commentary on Romans*, str. 96.97.)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kedy bola vaša viera ťažko skúšaná? Posilnili ju problémy a ťažkosti, alebo naopak, oslabili? Ako môžete pomôcť tým, ktorí možno práve teraz prežívajú ťažké životné situácie? Budte konkrétni.
2. Premýšľajte chvíľu o realite smrti, a o tom, čo nám smrť prináša. Nie je div, že tvárou v tvár smrti ľudia strácajú zmysel života. Aké posolstvo nádeje môžete ako kresťania ponúknuť ľuďom, ktorí prežívajú takúto bolesť? Čo by ste im ponúkli, keby ste sami nepoznali Ježiša?
3. Ako sme sa všetci vinou Adama narodili poznačení hriechom, tak nám všetkým Ježišova obeť ponúka život. Ak byť zachránený je také ľahké, prečo toľko ľudí túto ponuku neprijíma? Ako môžete pomôcť tým, ktorí váhajú prijať úžasnú Božiu ponuku?